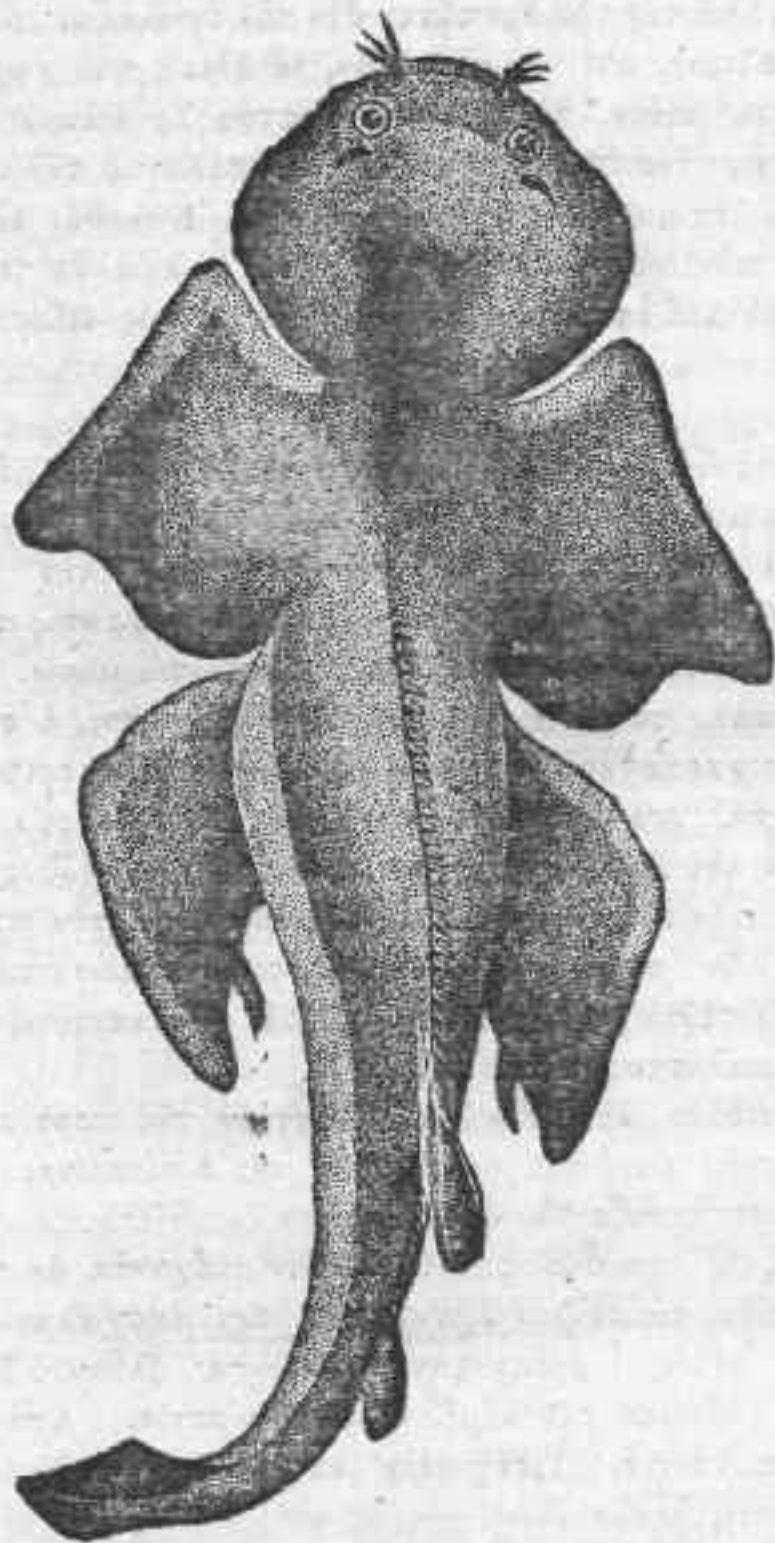

δεκα Γαλλικῶν ποδῶν, καὶ ἀλιεύεται ἰδίως διὰ τὸ δέρμα του, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει πολὺ ὡς περὶ ἔλκημα θηκῶν.

Τὰ πτερύγια τοῦ Θαλασσίου Ἀγγέλου εἶναι μεγάλῃ καὶ σχηματίζουσι γωνιώδη ἐντομὴν κατὰ τὸ μέτρον, εἰς τρόπον ὥστε φαίνονται, ὡς νὰ ἦσαν, ἀνὰ δύο ἐξ ἐκάστου μέρους. Καὶ ἡ μὲν ἐξωτερικὴ αὐτοῦ ἐπιφάνεια εἶναι λευκὴ, ἔχουσα περίξ φαῖον γύρον, ἡ δὲ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἰσὶ προσκεκολλημένα, ἔχει χρῶμα βαθύ λευκόφαιον. Ἐπειδὴ δὲ τὰ πτερύγια ταῦτα ὁμοιάζουσι πρὸς πτέρυγας πτηνοῦ, ἐνεκα τῆς ἐκτάσεως, τοῦ

σιαγόνῃ ἰσχυρῶς ὀπλισμένην, ἀλλ' εὐχαριστεῖται εἰς βορὰν μικρῶν ἰχθύων, τοὺς ὁποίους ἀγρεύει μετ' ἡσυχίας, βυθίζων ὅλον αὐτοῦ τὸ σῶμα ἐν τῷ θαλασσίῳ πηλῷ καὶ κινῶν ἀδιακόπως τὰ γένηα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα οἱ μικροὶ ἰχθύες ἐκλαμβάνοντες ὡς σκώληκας καταλλήλους εἰς βρῶσιν, τρέχουσι πρὸς αὐτοὺς, ἀλλὰ πίπτουσιν αἵρετης εἰς τὸ στόμα τοῦ Θαλασσίου Ἀγγέλου. Ἡ πανουργία του αὕτη ὑπῆρχε γνωστὴ καὶ τοῖς παλαιοῖς, ὁ Ἀριστοτέλης μάλιστα ἀποδίδει αὐτῷ ἱκανότητα μεγαλητέρων τεχνασμάτων, ὡς τὸ νὰ λαμβάνῃ κατὰ θέλησιν τὸ χρῶμα τοῦ ἐνεδρευομένου ἰχθύος. Τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι δι' αὐτὸ οἱ ἄλιεῖς τῆς Ἑλλάδος ὠνόμασαν αὐτὸν Ἀόχρον· ἀλλ' ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι ἄλλος τις εἶναι ὁ παρ' ἡμῖν λύχνος ὀνομαζόμενος ἰχθύς, περὶ οὗ μάλιστα ἔγραψεν ὁ ἀξιότιμος ἱατρός Κ. Βούρος.

Ὁ ἰχθύς οὗτος εἶναι ὠτόκοκ· γεννᾷ δὲ ἐκάστοτε δώδεκα. Κατὰ τὸν Sonnini, οἱ ἄλιεῖς τοῦ ὠκεανοῦ ἀποδίδουσιν εἰς τὰ ὡὰ τοῦ Θαλασσίου Ἀγγέλου στυπτικὴν ἐνέργειαν κατὰ τῶν διαβρόδων. Ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν τῶν χρόνων τοῦ Πλινίου παρηγγέλλετο ὁ Θαλάσσιος Ἀετὸς εἰς τὰς γυναῖκας, ὡς τοπικόν, πρὸς διατήρησιν τῆς στερεότητος τῶν μαστῶν, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐμποδίζεται ἡ μεγάλῃ ἀνάπτυξις αὐτῶν.

Ῥίση.

σχήματος καὶ τοῦ χρώματος αὐτῶν, ἐδόθη εἰς τὸν ἰχθύν αὐτὸν τὸ ὄνομα Θαλασσίῳ Ἀγγέλου, ὡς ἐδόθη, τὸ τοῦ Θαλασίου Ἀετοῦ, εἰς τὸ εἶδος τῶν Σελαγῶν τὸ ὁποῖον περιεγράψαμεν ἐν τῷ προηγμέντῃ φυλλαδίῳ.

Τὸ στόμα τοῦ Θαλασσίῳ Ἀγγέλου καίται ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς κεφαλῆς καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὸ ρύγχος, ὡς τῶν λοιπῶν ἰχθύων τοῦ εἴδους τούτου, οἱ δὲ ῥώθωνες καλύπτονται ὑπὸ ἐλαστικῆς μεμβράνης, ἥτις ἐκτεινόμενη διαιρεῖται καὶ σχηματίζει εἶδος γενεῶν εἰς ἀμφοτέρω τὰ ἄκρα τοῦ στόματος. Ὁ ἰχθύς οὗτος δὲν εἶναι ἀδωδερμάγος, ἀν καὶ ἔχει τὴν

ὑπάρχει ἐν Παρισίοις Ἑταιρεία λογιῶν, ἥτις βραβεύει διὰ χρηματικῆς χορηγίας τὰς συγγραφὰς αἰτίνες σκοπὸν ἔχουσι τὴν βελτίωσιν τῶν ἡθῶν δι' ἐξιστορήσεως παραδειγμάτων ἀξίων μιμήσεως. Ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο βραβευθεῖσων τοιούτων συγγραφῶν ἢ μᾶλλον διηγημάτων, εἶδομεν δύο, ἐξ ὧν μεταφράζοντες παραθέτομεν ἐνταῦθα τὴν συντομωτέραν. Ἡ ὑπόθεσις εἶναι τῶνόντι ἠθικωτάτῃ καὶ συγχρόνως παθητικῇ νέος τις ἑτοιμος νὰ νυμφευθῇ κόρην ἥς ἤρᾳτο ἀπὸ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας, χωρίζεται ἐκουσίως ἀπ' αὐτῆς, διότι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκων ἀνέθηκεν αὐτῷ τὴν φροντίδα τῆς συζύγου καὶ τῶν ὀρφανῶν του. Ἡ αὐταπάρνησις αὕτη ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὴν συνήθη ἐν Ἑλλάδι ἀρετὴν, καθ' ἣν ἀπέχουσι τοῦ γάμου οἱ ἀδελφοί, πρὶν ἢ ἀποκαταστήσωσι τὰς ἰδίας ἀδελφὰς, ὡς αἱ μάλιστα στεροῦνται πατρός.

Ἴδου τὸ βραβευθὲν διήγημα·

—ooo—

ΠΕΤΡΟΣ.

—εεε—

Α'.

Ὑπάρχει μικρὰ τις γωνία ἐν Γαλλίᾳ εἰς ἣν ὁ σάκις μετακινῶ καὶ ἀρ' ἥς ὡς αἱ ἀναχωρῶ ἐκ-

φωνῶ πάντοτε· αὐτὴ πόσον θὰ ἦμην εὐτυχὴς ἂν ἔδυνάμην νὰ ζήσω ἐνταῦθα! »

Ἡ μικρὰ αὐτὴ γωνία καίτοι παρὰ τὴν θάλασσαν ἐν Νορμανδίᾳ, καὶ ὀνομάζεται Villerville sur-Mer.

Καὶ ὅπισθεν μὲν τοῦ τερπνοτάτου τούτου χωρίου, λόφοι δασύτατοι καὶ χαρίεις καταβαίνουνσι κλιμακῶδῶς πρὸς τὸν ὄρμον τοῦ Σηκουάνα, ὅστις πλατυνόμενος κατὰ τὴν θέσιν ἐκείνην ἐκτείνεται ἐπ' ἄπειρον.

Πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου δὲ, ποτὲ μὲν βλέπεις αἰγιαλὸν ἀπόκρημνον, ποτὲ δὲ παραλίαν χλοερὰν, καὶ ἄλλοτε πεδία ἀλμυρὰ, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἴστανται πολλάκις ἀκίνητοι καὶ ὥσανεὶ σκεπτικοὶ μέγιστοι βόες, ἵν' ἀκούσωσι τὸν θροῦν τοῦ πλημμυροῦντος ὠκεανοῦ.

Ἐκ δεξιῶν τοῦ ποταμοῦ, ὅστις γίνεται στενωτέρως καθόσον προχωρεῖ πρὸς τὴν αἰωνίως νεφελώδη ἄκρην, νομίζεις κατακυλιόμενον ἐκ Παρισίων τὸ μυστηριώδες αὐτῶν πνευματικὸν ρεῖθρον.

Καὶ ἀπέναντι, τρεῖς λεύγες μακρὰν, βλέπεις τὸν λιμένα τῆς Ἀθήρης. . . καὶ τὰ δάση τῶν ἰσθμῶν αὐτοῦ, καὶ τοὺς φάρους, καὶ τὸν καπνὸν τοῦ Ἀνωθεν δὲ αὐτῶν, καταθέλγει τὰς ὄψεις σου ἡ τωρὸντι θελκτικωτάτη παραλία τῆς Ἰγγουβίλ, πλήθουσιν χαριστάτων λευκῶν ἐπαύλεων διασκορπισμένων μεταξὺ δένδρων, παραλία τὴν ὁποίαν ἀνύμνησεν ὁ Κασιμῆρος Δελαβίνης ὡς τὴν πρωτίστην τοῦ κόσμου τοποθεσίαν. Καὶ τέλος ἐξ ἀριστερῶν βλέπεις τὸν λιμένα καὶ τὸ πέλαγος.

Πρὸ δεξιά περίπου ἐτῶν βχυρνοθεῖς τὸν θορυβώδη βίον τῶν Παρισίων, ἤλθον εἰς Villerville· καὶ πρῶτον τότε ἐπὶ ζωῆς μου ἔξιόνην τῆς εὐτυχίας νὰ διανύσω ὁλόκληρον μῆνα ὡς χωρικός καὶ ἄλιεύς.

Ὁ θάλαμος ἢ μᾶλλον τὸ ἐρημπτήριόν μου εἶχε τοίχους λευκοὺς, ὁροφὴν ἐκ δοκῶν ὀγκωδῶν καὶ μαύρων, καὶ ἐπιπλὰ ὅσον ἐνδέχεται ἀγροῖκα. Εἶχε δὲ καὶ ἐν κόσμημα, ἕνα μικρὸν Ἀγίον Ἰωάννην ἐκ κηροῦ ὑπὸ σφαῖραν ὑψέλιον, καὶ τινὰς καλὰς μὲν ζωγραφίας, ἀλλ' ἐφημιθιωμένους μετὰ χρωμάτων ἐρυθρῶν καὶ γλαυκῶν, ὡς σύνηθες εἰς πάσας τὰς γαλλικὰς καλύβας.

Τὸ παράθυρόν μου ἔκειτο ἐπ' αὐτοῦ τοῦ αἰγιαλοῦ· πλὴν δὲ τοῦ χαριστάτου πανοράματος τοῦ λιμένος, καθ' ἐκάστην ἀμπωτὴν ἐτερόπληθον βλέπων τριακοσίαις ἢ τετρακοσίαις γυναῖκας ἄλιευσάσας μύδια, ἐνῷ οἱ σύζυγοι, οἱ πατέρες καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐπελαγοδρόμου κατ' ὅλην τὴν ἐδομαθὰ ἐπὶ τῶν ἀλιεύων αὐτῶν, τὰς ὁποίας, ἐπαναρχόμενοι κατὰ Σάββατον, ἀνεῖλκον εἰς τὴν ἄμμον.

Ταῦτα πάντα ἦσαν τερπνὰ, χαρίεντα, ζωηρά, καὶ πρόξενον θυμηδίας.

Ἀλλ' ἡ οἰκοδέσποινά μου, τεσσαρακοντούτης περίπου, ἦτο ὑψηλὴ, φιλοχρήματος, φιλόνομος, ἄλως, εἰς ἄκρον ἰδιοτελὴς, δεσποτικωτάτη, ἐνὶ λόγῳ κακὸν καὶ δύστροπον γύναιον.

Ἐγὼ ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ἦμην φειδωλὸς περὶ τὸ δαπανᾶν, ἐθεωροῦμην παρ' αὐτῆς ὡς Θεός. Ἡ Κ.

Καισαρίνα, συνομιλοῦσα μετ' ἐμοῦ συνεχῆς τὸ αὐστηρὸν ἦθος καὶ ἐγλύκαινε τὰ ἀπαίσια βλέμματά της. Μόλις ἤκουε τὰ βήματά μου καὶ τρέχουσα πρὸς ἐμέ, ἱλάρυνε τὸ μέτωπον, ἐκομψεύετο, διευθέτει τὴν ἐρυθρὰν τραχηλίαν καὶ τὸ κεφαλοδέσμιόν της, καὶ ἐμειδία, ὡς ὁ φιλάργυρος μαιδιᾷ ἀτενίζων τὸν θησαυρὸν τοῦ. Τί ἄλλο ἤθελον; Πλὴν τούτου, εἶχε δύο τέκνα ὠραιότατα· υἱὸν μόλις δεκατριετῆ, καὶ θυγατέρα ἐν ἔτος μικροτέραν, ξανθὰ καὶ τὰ δύο, ἔχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς γαλανοὺς, ἱλαροὺς, καὶ ἐνίοτε ἐκφράζοντας ὑπερηφανίαν καὶ εὐστάθειαν. Κατὰ ταῦτα καὶ μόνον ὁμοιάζον τὴν μητέρα των.

Ἀλλὰ τὸν οἰκοδεσπότην δὲν τὸν ἐγνώριζον· διότι ἦτο ἄλιεύς, καὶ, ὡς προεῖπον, οἱ ἄλιεῖς τοῦ χωρίου ἐκείνου μόνον τὰ ἐσπέρως ἐκάστου Σαββάτου ἐρχονται, ἵνα ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ πέλαγος τὴν ἐπιούσαν ἐν καιρῷ τῆς πλημμύρας. Ἐγὼ δὲ εἶχον ἐλθεῖν τὴν παρελθοῦσαν πέμπτην. Ἀλλ' ἤλθε τέλος καὶ τὸ Σάββατον καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Πέτρος Ὁδέρτος.

Β'.

Ὁ Ὁδέρτος ἦτο ὡς ἑγγιστα τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, μικρὸς, σωματώδης, μελάχρους, καὶ εἶχε τὴν κόμην ἐφελισμένην περὶ τὸ μέτωπον, πλὴν δύο μακρῶν βοστρύχων δι' οὓς ἔλαμπεν ὁ χρυσὸς τῶν ἐνωτίων τοῦ φερόντων ἄγκυστρον ἐν τῷ μέσῳ. Τὸ μαιδιάμα, τὸ μελαγχολικὸν τοῦ βλέμματος, ὁ σιωπηλὸς χαρακτήρ, ἡ σχεδὸν δειλήμων συμπεριφορὰ τοῦ μάλιστα πρὸς τὴν τρομερὰν Κ. Ὁδέρτου, τὸ γλυκὺ καὶ ἡμερον ἦθός του, κατέκτησαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν καρδίαν μου. Καὶ ὅμως κατὰ τὴν πρώτην ἡμῶν συνέντευξιν, ἕνεκα περιστάσεων τινων, δὲν διατέθην καλῶς ὑπὲρ αὐτοῦ. Τὸ ἐναντίον συνέβη μάλιστα.

Καθίσας ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν ἐστίαν τῆς προσγείου αἰθούσης, συνδιελεγόμην μετὰ τῆς Καισαρίνης, ἥτις παρασκευάζε τὸν δείπνον.

Αἶρνης τὰ δύο παιδία ἤλθον τρέχοντα ἐκ τοῦ Σχολείου, τὰ βιβλία ἔχοντα ὑπὸ τὴν μασχάλην.

— Ἠλθεν! ἀνέκραξαν σκιρτώντα· ἦλθεν ὁ Πέτρος. Εἶδαμεν τὴν λέμβον τοῦ ἐρχόμενου. Ἀποβιβάζεται τώρα. Ὑπάγωμεν νὰ τὸν ὑποδεχθῶμεν. Τί λέγεις, μάννα;

— Τίς ἡ χρεῖα; ἀνερώνησαν εἴπερ ποτε μετὰ σπρυγνότητος ἡ Καισαρίνα. Εἶναι ἄρκετὰ μεγάλος καὶ ἡξεύρει νὰ ἔλθῃ μόνος του. Πλὴν τούτου ἔχω τὴν ἀνάγκην σας. Ὑπάγετε καὶ οἱ δύο εἰς τὸν κῆπον νὰ κόψετε χόρτα δι' ἀδυσπρακτὴν (σαλάταν). Τρέξατε.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀλλὰ προστακτικώτατα ἀκούσαντα τὰ δύο μικρὰ, ἐγένοντο ἄφροντα ἐν ἄκαρῃ, ὁμοίᾳ πρὸς πτηνὰ ἐντρομα.

— Διάβολε! εἶπα κατ' ἐμαυτόν· μὴ εἶναι κακὸς πατὴρ ἢ κακὸς σύζυγος ὁ ξενοδόχος μου;

Μετὰ μικρὸν ἐρθασα καὶ αὐτός.

Ἀλλ' ἡ Καισαρίνα, ὡς ἂν εἶχε σκοπὸν νὰ ἐνισχύσῃ τὰς ὑποψίας μου, δὲν ὑπῆγεν εἰς προὔπαν-

τησὶν του· δὲν παρουσίασε πρὸς αὐτὸν οὔτε τὸ μέτωπον οὔτε τὴν δεξιάν· δὲν ἐμειδίασε κἄν.

Τί λοιπὸν ἔκαμεν; ἐξεκρέμασεν ἀβάκιον ἀπὸ τοῦ τοίχου, καὶ λαβοῦσα τὴν γραφίδα ἠρώτησεν ἀποτόμως·

— Πόσα;

Καὶ ὁ Ὠβέρτος, ἐκβαλὼν μέγαν θύλακον, ἐμέτρησε τὰ ἐκ τῆς ἀλυσίας κέρδη ἐκάστης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, τὰ ὁποῖα ἀπέθεσεν ἐπὶ τινος τραπέζης.

Ἡ δὲ ἀπληστος οἰκοδέσποινα ἔγραφεν ἐπὶ τοῦ ἀβακίου ἀριθμούς. Καὶ μετὰ ταῦτα συνάψασα αὐτοὺς, ἐπέδωκε εἰς τὴν καταμέτρησιν τῶν χρημάτων μέχρις ὁλοοῦ.

Εὐτυχῶς ὁ λογαριασμὸς ἦτο ἀκριβής.

Καὶ ἀποθέσασα ἐντὸς σῦρτου τὰ χρήματα ἠσφάλησεν αὐτὰ, καὶ ἔρριψε τὸ κλειδίον εἰς τὸ θυλάκιόν της.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ὠβέρτος ἔρριψε σιωπηλῶς εἰς τὸ ἴδιον θυλάκιον τὸν δερμάτινον θύλακόν του, οὔτινος τὸ περιεχόμενον εἶχε δώσει ἄνευ δισταγμοῦ ἢ λύπης, ἀλλὰ μετ' ἄκρας ἀγαθότητος.

— Κακῶς θὰ τὸν ἔκρινα, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν ὅτε εἶδα τὰ διατρέξαντα.

Καὶ τότε τὰ δύο παιδιά ἐλθόντα ὀρμητικώτερα ἢ πρότερον, ἐνηγκαλίσθησαν μειδιῶντα καὶ μετὰ τοσαύτης χαρᾶς, καὶ τοσαύτης στοργῆς τὸν Ὠβέρτον, ὥστε εἶπον καὶ πάλιν κατ' ἰδίαν·

— Βεβαίως εἶναι καὶ καλὸς πατήρ.

— Ἀλλ' ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἀπορία μου ὅτε, αἱ δύο τῶν μικρῶν φωναὶ συνενωθεῖσαι τέλος εἶπον·

— Καλῶς ὥρισες, καλῶς ὥρισες, θεῖε Πέτρε!

Ἦτο λοιπὸν θεῖος αὐτῶν; δὲν ἦτο σύζυγος τῆς Καισαρίνης; Ἀδελφός, ἢ καὶ ἀνδράδελφος νὰ ἔχη τόσην ὑποταγὴν, τόσην αὐταπάρησιν!

Παραδοξότερα δὲ μ' ἐφάνη ἡ ὅλως πατρικὴ ἀγάπη τοῦ Πέτρου πρὸς τὰ παιδιά. Ἔθεσεν αὐτὰ ἐπὶ τῶν γονάτων του, τὰ ἐφίλει, ἐμειδία πρὸς αὐτὰ καὶ τὰ ἐθώπευε τοσούτῳ περιπαθῶς, ὥστε κἀγὼ, ὅστις ἔβλεπον μακρόθεν ταῦτα πάντα, ἠσθάνθην εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου.

Μετὰ μικρὸν ὁμοίως, ὡς ἂν ἠνοίγη ἀρχαῖον τραῦμα, ὁ Πέτρος ἐγένετο κάτωχος, δάκρυα ἐγέμισαν τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἀνεγερθεὶς εἶπε μετὰ φωνῆς γλυκαίας πάντοτε πρὸς τὸν ἀνεψιὸν καὶ τὴν ἀνεψιάν του·

— Ὑπάγετε, παιδιά μου, νὰ παίξετε.

— Ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐρμηνεύσω τὴν ὀδύνην ἅμα δὲ καὶ τὴν φιλοστοργίαν μεθ' ὧν ἀπήγγειλε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις.

Τὰ δύο μικρὰ, λυπηθέντα, ἐδίσταζαν κατ' ἀρχάς· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὑπακούσαντα εἰς νέον βλέμμα, ἱκετευτικὸν σχεδόν, τὸν θεῖου των, καὶ εἰς τὴν πειστικωτέραν φωνὴν τῆς μητρὸς των, μετέβησαν, ἀλλ' οὐχὶ τρέχοντα ὡς πρὶν, εἰς τὸ παράλιον.

— Ἠξεύρομεν ὅτι δὲν τὰ ἀγαπᾷς, εἶπεν ἡ Καισαρίνα μετὰ τραχύτητος· διὰ τί λοιπὸν γελάς τὰ θαλαίπωρα αὐτά;

Ἀλλ' ὁ Πέτρος δὲν ἀπεκρίθη. Καὶ κλείσας τοὺς ὀφθαλμούς ἔφερε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν καρδίαν του, ὡς ἂν ἤθελε νὰ καταστείλῃ δικαίαν ἀγανάκτησιν ἢ πάθος δύσφορον.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἀναλαβὼν λίσγον παρακείμενον, — Ὑπάγω, εἶπεν ἀφελῶς, νὰ ἐργασθῶ εἰς τὸν κῆπον.

Καὶ ἀνεχώρησεν.

Γ'.

Ἡ δὲ Καισαρίνα, ἰδοῦσα τὸν θαλαίπωρον ἀλιεὺς ἀποχωροῦντα, ἀνύψωτε τοὺς ὤμους καὶ τὰς ὀφρὺς, καὶ ἀνέστειλε τὰ χεῖλη εἰρωνικῶς.

Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐμάντευσα εὐκόλως ὅτι κάτι τι περίεργον θὰ ὑπεκρύπτετο εἰς ὅσα εἶδον· παρηκολούθησα λοιπὸν τὸν Πέτρον, καὶ κρυφθεὶς ὀπισθεν βάρτου παρατήρουν αὐτόν.

Καὶ εἶδον αὐτὸν ἐλθόντα εἰς κηπάριον πρὸς τὴν ἄκραν τοῦ χωρίου, καὶ κύψαντα ἵνα σκάψῃ· ἀλλ' εὐθὺς ἀνυψωθείς, εἰ καὶ ἐκράτει πάντοτε τὸν λίσγον, ἠτένιζε περιέργως οἰκίσκον παρακείμενον, οὔτινος ἡ μὲν ὀροφὴ ἀπέπεμπε κκπνὸν, ἐν δὲ τῶν παραθύρων ἐσκεπάζετο ὑπὸ ἐγλισσευομένων ῥοδεῶν.

Επὶ τοῦτο ἰδίως τὸ παράθυρον προσήλωσεν ὁ ἀλιεὺς τοὺς ὀφθαλμούς.

Καὶ μετ' ὀλίγον εἶδον διὰ τοῦ χλοεροῦ παραπετάσματος σκιὰν γυναικὸς.

Ὁ δὲ Πέτρος ἀκίνητος ὡς ἀγκλμα ἔμεινεν ἐκεῖ μέχρι νυκτός, ἑωσὺ καὶ ὁ τελευταῖος τῶν ἀστέρων ἐπέλαμψεν ἐπὶ τοῦ στερεώματος.

Καὶ μετὰ ταῦτα, φέρων τὸν λίσγον ἐπ' ὄμου, ἐπέστρεψε βραδυπατῶν εἰς τὸ χωρίον.

Ἀλλ' ὡς εἰ ἀπέσπα, οὕτως εἰπεῖν, ἐκυτὸν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, ἤκουσα στεναγμὸν ὀδυνηρὸν ἐξελθόντα ἐκ καρδίας ἀπηλπισμένης.

Δ'.

Τὴν ἐπιούσαν, μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, εἶδον τὸν Πέτρον παρὰ τὸ κατώφλιον τῆς Ἐκκλησίας, διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς κρατοῦντα τὰ δύο παιδιά, τὴν δὲ δεξιάν τείνοντα πρὸς νέαν γυναῖκα, γυναῖκα ἀληθῶς ὡραίαν καὶ ἱλαροπρόσωπον. Ἄν καὶ χωρικὴ ἡ γυνὴ αὕτη εἶχε τὴν ὄψιν κατάλευκον. Οἱ μελανοὶ καὶ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ τῆς ἔβλεπον μετ' αἰδοῦς πρὸς τὴν γῆν· τὸ μειδιάματά της ἦτο μειδιάμα ἀγγέλου· εἰ δὲ καὶ ἦτο τρικλοντούτης σχεδόν, τὸ μέτωπον αὐτῆς ἔφερε τὴν σφραγίδα τῆς πρώτης παρθενικῆς σωφροσύνης.

Καὶ ὅταν τὰ δάκτυλά των ἐπλησίασαν πρὸς ἀλλήλα, τοὺς εἶδον πάλλοντας, ὠχρῶντας . . .

Μὴ ἦτο ἡ γυνὴ αὕτη, ἐκείνη τῆς ὁποίας τὴν σκιάν εἶδον τὴν προτεραίαν διὰ τῶν ῥοδεῶν;

Ε'.

Μετὰ μικρὸν ἐξέλιπε πᾶσα περὶ τούτου ἀμφιβολία μου.

Ἡ παλιόροια ἐγένετο ἐνωρὶς τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ οἱ ἀλιεῖς ἠτοιμάζοντο νὰ ἀναχωρήσωσι. Πρῶτος

ἀνεχώρησεν ὁ Πέτρος Ὁδέρτος· ἀλλὰ πρὸ τούτου διέβη ἐνώπιον τῆς ῥοδοσκεπάστου οἰκίας.

Καὶ εἶδον ἄνθος πεσὼν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ· τοῦτον δὲ κύψαντα ταχέως καὶ ἀναλαβόντα τὸ ἄνθος καὶ κρύψαντα αὐτὸ ἐντὸς τῶν κόλπων του ὡς κλέπτης, ὅστις ἀρπάζει θησαυρὸν καὶ φούγει.

ΣΤ'.

Πρὸς τὸ ἑσπέρας ἐνῶ αἱ ἀλιάδες ἀνέγοντο εἰς τὸ πέλαγος, εἶδον ἐκ νέου (διότι προσεῖχον πάντοτε), λευκὸν μανδύλιον κηλατιζόμενον εἰς τὸ γνωστὸν ἐκείνο παράθυρον.

Ὁ δὲ Ὁδέρτος, ὀρθίος παρὰ τὴν πύρναν, εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὲρ ποτε προσηλωμένους ἐπὶ τὸν οἰκίσκον.

Ὑπῆρχεν ἄρα μυστήριόν τι.

Τὸ δὲ μυστήριον τοῦτο θὰ ἐμάνθανον ἀμέσως ἂν ἐπερώτων χωρικὸν ἢ χωρικὴν τινα, καὶ μάλιστα τὴν Καισαρίνην.

Ἀλλ' ὅσῳ ἀνυπόμονος καὶ ἂν ἦτο ἡ περιέργειά μου, προσέτιμησα νὰ μάθω παρὰ τοῦ Πέτρου αὐτοῦ τὴν ἱστορίαν του.

Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ἐπέβην μετὰ τοῦ ξενόδοχου μου εἰς τὴν ἀλιάδα του. Ἡ νύξ, ὅλως διάστερος, προσχώρει· ἡ γαλήνη ἦτο βραθεῖα καὶ ἡ θάλασσα ἀκίνητος. Οἱ ναῦται ἐκοιμῶντο ὑπὸ τὸ κατὰστρωμα, προσδοκῶντες ἄνεμον ἵνα ῥίψωσι τὰ δίχτυα. Ὁ δὲ Πέτρος, οὔτινος ἤδη ἤμην φίλος, ἐλθὼν ἐκάθησε παρ' ἐμοὶ ἐπὶ ἱστίου, καὶ μοὶ διηγήθη ταῦτα σχεδὸν αὐτολεξεί, εἰ καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ διατηρήσω τὴν ἀφέλειαν τῆς πνευματώδους διηγήσεώς του.

Ζ'.

Θέλεις νὰ μάθῃς, κύριε, διὰ τί δὲν εἶμαι εὐθυμος. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπλούστατον, καὶ ἴσως θὰ γελάσῃς. Ἀδιάφορον ὅμως . . . Ἰδοὺ.

Ἀγχιπῶ τὴν Μαρίαν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ εἰπῶ; Ἀλλὰ πῶς ἡ ἀγάπη αὐτὴ ἐγεννήθη καὶ εἰς τῶν δύο μας τὰς καρδίας; Ὁ Θεὸς αὐτὸς τὴν ἐνεφύτευσεν ἀπ' αὐτῆς τῆς γεννήσεώς μας· διότι ἀπὸ μικρὰ παιδία ἀγαπώμεθα, καὶ ὅσῳ ἐμεγαλύναμεν, ἐμεγάλονε καὶ ἡ ἀγάπη μας. Ἐτρέχαμεν πάντοτε μαζῇ, εἰς τὸν αὐτὸν ἀγρὸν, εἰς τὸν αὐτὸν κῆπον, καὶ εἰς τὸ αὐτὸ παράλιον! Καὶ αἱ πρῶται λέξεις, καὶ τὰ πρῶτα παιγνίδια, καὶ τὰ πρῶτα δάκρυα, καὶ τὰ πρῶτα μειδιάματα ὑπῆρξαν κοινά. Ὅσάκις ἐμέναμεν πολλὴν ὥραν σιωπηλοὶ, καὶ ἔξαφνα ἤνοιγεν ὁ ἓνας τὸ στόμα του, ὁ ἄλλος εὐθὺς ἐρώναζε· «Περίεργον! αὐτὸ ἤθελα νὰ εἰπῶ καὶ ἐγώ!» Πολλάκις μὲ ἦλθεν ἡ ἰδέα ὅτι ἔχομεν καὶ οἱ δύο μίαν ψυχὴν· μερικοὶ μάλιστα γέροντες τοῦ χωρίου τὸ πιστεύουν ἀκόμη.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπρωτομετελάδαμεν καὶ οἱ δύο κοντὰ κοντὰ· αὐτὰ τὰ πράγματα, κύριε, μᾶς συνδέουν περισσότερον. Καὶ ὅταν ἤρχισα νὰ ταξιθεύω διὰ θαλάσσης, δὲν ἀνεχώρουν ποτὲ χωρὶς νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὴ νὰ προσευχηθῇ, ἐμπρὸς εἰς τὸν

σταυρὸν τοῦ πλοίου· καὶ ποτὲ δὲν ἐπέστρεψα χωρὶς νὰ ἐμῶν ὡς τὴν μέσσην εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ μὲ ὑποδεχθῇ μίαν ὥραν προτῆτερα. Ἐγὼ δὲ τὴν ἐσῆκονα εἰς τοὺς ὤμους μου καὶ τὴν ἔφερα εἰς τὴν ξηρὰν ὅπου ἐφιλούμεθα γελῶντες. ὦ! πόσον ἤμεθα τότε εὐτυχεῖς! Διὰ τί, Θεέ μου, νὰ μὴ μένωμεν πάντοτε παιδία;

Καὶ ὅμως, καὶ εἰς τὴν πρώτην μας νεότητα εἴμεθα εὐτυχεῖς· τὸν χειμῶνα ἐκάρναμεν κοντὰ κοντὰ νυκτέρι, τὴν ἀνοιξὴν μαζῇ ἐτυνάζαμεν χαμοκέρασα, τὸν ἀλιωνάρην μαζῇ ἐθερίζαμεν, καὶ τὸν τρυγητὴν μαζῇ ἐτρυγούταμεν. Καὶ τὰς ἡμέρας τῶν ἐορτῶν, πόσους γύρους ἐχορεύαμεν μαζῇ, ἡ Μαρία καὶ ἐγώ! Πόσον ἀθῶα διεσκεδάζαμεν περιπλανώμενοι εἰς τοὺς ἀγρούς μὲ τὸ φεγγάρι! Πόσον ἐβλέπομεν λαμπρὸν τὸ μέλλον μας, καὶ ὅποιος ἐλπίδας εἶχαμεν! Ὡραία ὄνειρος!

Ἐπειτα ἦλθεν ἡ ἡλικία τοῦ γάμου. Δὲν τὸν εἶχαμεν συλλογισθῇ οὔτε ὁ ἓνας οὔτε ὁ ἄλλος. . . Οἱ ἄλλοι ὅμως τὸν εἶχαν συλλογισθῇ, καὶ πρῶτος ὁ ἐφημέριος.

Τὸ πρᾶγμα ὅμως εἶχε τινὰς δυσκολίας. Ἡ μάνα τῆς Μαρίας ἦτον πλουσία, ἐγὼ δὲ ὀρφανὸς καὶ πτωχός. Ὁ μεγαλύτερός μου ἀδελφὸς μὲ εἶχεν ἀναθρέψει. Τί καλὴν καρδίαν εἶχε! Ἀξιόλογος ἀδελφός! . . . Αὐτὸς μαζῇ μὲ τὸν ἐφημέριον ὑπῆγαν καὶ ἐπρότειναν εἰς τὴν μάναν τῆς Μαρίας τὸν γάμον μας.

— Εἶχα ἀποφασίσαι, ἀπεκρίθη, νὰ ὑπανδρεύσω τὴν κόρην μου μὲ κἀνένα κτηματίαν, ὅπως εἴμεθα καὶ ἡμεῖς. Πλὴν πῶς νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν ἀπόφασίν μου, ἀφοῦ ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαρία ἀγαποῦνται; Καὶ εἶχε δίκαιον ἡ καλὴ γράϊα!

Η'.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Πέτρος, εἶχε δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, λυγμὸν δὲ εἰς τὸν λάρυγγα.

Ἦτο ὅμως γενναῖος ὁ καλὸς ναύτης. Μόλις ἔθλιψα τὴν χεῖρά του, καὶ αὐτὸς γενόμενος ἐγκρατὴς ἑαυτοῦ, ἐξηκολούθησε τὴν διήγησίν του.

— Φαντάσου τὴν εὐτυχίαν μας, τῆς Μαρίας καὶ ἐμοῦ! . . . τοῦ ἀδελφοῦ μου, τοῦ ἐφημέριου, τοῦ χωρίου ὀλοκλήρου, ἐπειδὴ ὅλοι μᾶς ἠγάπων. Καὶ τῶνόντι! εἴμεθα πόσον καλοὶ ὅταν ἀγχιπῶμεν.

Ἀπὸ τότε εἶχαμεν πανήγυριν. Ἐγενίοναν καὶ οἱ ἀρραβῶνες. Τί ἡμέρα εὐτυχίης! ἀλλὰ . . . τελευταία!

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν ὑπῆγα εἰς τὰ ψάρια! διότι τὸ ἤθελεν ὁ ἀδελφός μου. Αὐτὸς δὲ ἀνεχώρησεν ἐπειδὴ τὸ ἤθελεν ἡ Καισαρίνα. Πολλοὶ τὴν ἐκατηγόρησαν λέγοντες ὅτι κακὸς οἰωνὸς εἶναι νὰ ἐργαζώμεθα τὰς ἐορτάς. Εἶχον ὅμως ἄδικον. Ἡ Καισαρίνα ἦτον μάνα . . . Εἶχε δύο παιδία μικρά, καὶ ἔπρεπε πρὸ πάντων νὰ σκεφθῇ διὰ τὸ καθημερινὸν τῆς οἰκίας τῆς!

Ἡ ἡμέρα ὅλη ἐπέρασε καλὰ. Ἀλλὰ πρὸς τὸ ἑσπέρας ὁ οὐρανὸς ἐμαύρισε, καὶ ἐπρομήνυε τρικυμίαν. Ἡμεῖς ὅμως εἰς τὴν ξηρὰν, δὲν ἐνθυμούμεθα τοὺς ἄλλους εἰς τὸ πέλαγος. Ἡ εὐτυχία μᾶς κἀμνε ἐγνωστὰς . . . ἐχορεύαμεν. Ἐξαφνα . . . μία

ἀστραπή . . . ἀστροπελέκια τρομερά . . . και
φωναί.

— Μία λέμβος ἔπεσεν ἔξω . . . κινδυνεύουν οἱ
ἄνθρωποι . . . Ἡ λέμβος τοῦ Καίσαρος ! . . .

Ὡς ἀστραπή ἔτρεξα εἰς τὸ παραθαλάσσιον.

Ὅποια τρικυμία ! Ποτέ . . . ποτέ ἄνθρωπος
δὲν εἶδε παρομοίαν ! Ἐκκαμα, κύριε, ὅτι ἦτο δυ-
νατὸν εἰς ἄνθρωπον.

Τρεῖς ἔπεσα εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν τελευταίαν
φορὰν ὀλίγον ἔλειψε νὰ χαθῶ. Μ' ἔσυραν ἡμιθα-
νῇ . . . Πλὴν ὄχι . . . Θεέ μου ! δὲν ἀπέθανα
ἐγώ ! Ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου !

Ὅταν συνῆλθα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, τὸν εἶδα
καταιματωμένον μεταξὺ τῶν βράχιων, καὶ μόλις
προφθάσαντα νὰ μὲ εἰπῇ.

— Πέτρε ! ἔσο ἀδελφός τῆς γυναικός μου καὶ
πατὴρ τῶν τέκνων μου.

— Θὰ εἶμαι, ἀπεκρίθην, σὲ τὸ ὁμνύω.

Τούλάχιστον ἀπέθανεν ἡσυχος.

Θ.

Ἐννοεῖς, κύριε, ὅτι διὰ τὸ δυστύχημα αὐτὸ ἀνε-
βλήθη ὁ γάμος.

Ἡ Μαρία κ' ἐγὼ εἶχαμεν εἰπεῖ μετ' ὀλίγον.

Ὅταν ὁμως ἦλθα εἰς τὴν οἰκίαν, ἐντγκαλίσθην
τὰ παιδιὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ εἶπα τέκνα μου.

Ἐδωκα καὶ εἰς τὴν Καισαρίναν τὴν χεῖρά μου.

Τοῦτο ἦτον ἀρκετὸν, καλῆτερον καὶ ἀπὸ ὅλου
τοῦ κόσμου τὰ συμβόλαια.

Ἀπὸ τότε ἐπέρασαν ἔξ μῆνες καὶ πάλιν ἤρχι-
σαν νὰ ὁμιλοῦν διὰ τὸν γάμον μας.

Πλὴν . . . δὲν ἤξεύρω διὰ τί . . . βιβραίως ἐξ
αἰτίας προαισθήματος, δὲν ἐτόλμησα νὰ ἀνοίξω
τὸ στόμα μου καὶ νὰ εἰπῶ λέξιν οὔτε εἰς τὴν Και-
σαρίναν, οὔτε εἰς τὴν μητέρα τῆς Μαρίας. Αὐτὴ
πρώτη μὲ εἶπε.

— Πέτρε ! υἱοθέτησες τὰ τέκνα τοῦ ἀδελ-
φοῦ σου ;

— Ναί, κυρὰ Ἀναστασία.

— Καὶ τὴν γυναῖκά του ;

— Ναί, καὶ τὴν γυναῖκά του.

— Καὶ τοὺς υἱοθέτησας ὅλως διόλου ;

— Ὅλως διόλου.

— Λοιπὸν δὲν θὰ τοὺς ἀρῇσῃς ποτέ.

— Ποτέ, κυρὰ Ἀναστασία, τὸ ὑπεσχέθην εἰς
τὸν ἀδελφόν μου. Καὶ ἐσιώπησεν. Ἡ καρδιά μου
ἐγίνε χίλια κομμάτια.

— Ἀκουσε, Πέτρε, εἶπεν ἡ γραῖα. Δὲν σὲ ἐμ-
παθίζω, ἀπὸ τὸ νὰ δίδῃς εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ
ὀρφανὰ ἓνα μερίδιον τοῦ κέρδους σου . . . ὅσον
μεγάλον μάλιστα θέλει ἡ καλή σου καρδιά. Βλέ-
πεις ὅτι δὲν εἶμαι ἰδιοτελής . . . Πλὴν, γνωρίζω
τὴν Καισαρίναν. Ν' ἀφήσω τὴν κόρην μου νὰ συ-
ζήσῃ μὲ αὐτήν . . . εἶναι ἀδύνατον !

Ἀδύνατον ! ἡ λέξις αὕτη ἦτον ἀβυσσος εἰς ἐμέ.
Κ' ἐγὼ ἐγνώριζα τὴν Καισαρίναν, καὶ ἐννοοῦσα ὅτι
ἦτον ἀδύνατον νὰ συζήσουν αἱ δύο.

— Κυρὰ Ἀναστασία . . . εἶπα σιγὰ σιγὰ.

— Δὲν ἐναντιόνομαι εἰς τὸν γάμον σου· σὲ λέγω
μόνον μὲ ποῖον ὄρον θὰ γίνῃ . . . Ἴδου τὸ πᾶν. Ἡ-
ξεύρεις ὅτι τὰ λόγια μου εἶναι ὀλίγα, ἀλλ' ὅτι
καὶ ἡ θέλπισίς μου εἶναι μία.

Καὶ τῶντι, κύριε, ὅλοι τὸ λέγουσιν εἶναι γυναικῶ
ἀπὸ ταῖς παλαιαῖς ἢ κυρὰ Ἀναστασία.

— Ἀπὸ σὲ λοιπὸν κρέμαται ν' ἀποφασίσῃς τὴν
τύχην σου καὶ τὴν τύχην τῆς κόρης μου.

Ἀνεσθήκωτα τὴν κεφαλὴν μου, καὶ εἶδα τὴν Μα-
ρίαν ἢ ὅποια ἦτον ἐκεῖ, καὶ μ' ἔβλεπεν εἰς τὰ
μάτια.

Ἐπρεπεν ἢ νὰ γίνω ἐπίσκοπος ἢ νὰ τὴν χάσω
διὰ παντός.

Ὡ κύριε· δὲν ἐννοῶ πῶς δὲν ἔπεσα νεκρὸς τὴν
ὥραν ἐκείνην ! τὰ αὐτιά μου ἐβόλζαν ὡς νὰ εἶχα
πυρετὸν . . . τὰ μάτια μου ἔβλεπαν κόκκινα καὶ
πράσινα . . . ἐπνιγόμεν . . . ἡ κεφαλὴ, ἡ καρδιά,
ἡ ψυχὴ μου, ὅλα μ' ἐφαίνοντο ἑτοιμα νὰ σπάσουν
συγχρόνως.

— Πέτρε, εἶπεν ἡ γραῖα, πρέπει ν' ἀποκριθῇς.
Θέλεις νὰ μείνῃς μόνος μὲ τὴν Καισαρίναν ; Θέ-
λεις νὰ ἔλθῃς μόνος ἐδῶ ; Διάλεξε.

Ἦνοιξα τὸ στόμα μου διὰ ν' ἀποκριθῶ ἐρχο-
μαι. Ἴδου εἶμαι ἐδῶ.

Ἀλλὰ μόνη τῆς ἡ ἀπόκρισις αὐτὴ ἐγύρισεν ὀπίσω
εἰς τὸ στόμα μου· διότι ἐνῶ ἐστοχαζόμεν ὅτι θὰ
ἔδωκα χρήματα εἰς τὰ ὀρφανὰ καὶ εἰς τὴν Καισα-
ρίναν, παλλὰ χρήματα . . . μ' ἐφάνη ὅτι ἦλθεν ἐμ-
πρὸς μου ὁ ἀδελφός μου κάτωχρος, αἵματωμένος
ὡς τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ ὅτι μὲ εἶπε λυπημένος·

— Δὲν μὲ ὑπεσχέθης μόνον τοῦτο, Πέτρε, δὲν
μὲ ὑπεσχέθης μόνον τοῦτο.

Καὶ ἀμέσως μὲ ἀπόφασιν ἡ ὅποια ἀπορῶ πῶς
δὲν μὲ ἐθανάτωσε παρευθύς.

— Κυρὰ Ἀναστασία, εἶπα . . . ὠρκίσθην !

Καὶ ὡς μεθυσμένος, ὡς τρελὸς, ἐφυγα τρέχων ὡς
ἀστραπή.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

•••••

Περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῆς Ἑπτανήσου
ἐπὶ Ἑνετῶν, ὑπὸ Ἑρμάνου Λούντζη. — Ἀθή-
νησι, Τύποις Χ. Νικολαΐδου Φιλαδελφείας. (Πα-
ρὰ τῇ Πύλῃ τῆς Ἀγορᾶς. ἀριθ. 420). 1856.
Τόμος 1. Τιμᾶται δρ. 5.

—•••••

Τῆς ἱστορίας τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν ὅσαι διε-
τέλεσάν ποτε ὑπὸ τὸ κράτος τῶν Ἑνετῶν, δύο
κυρίως ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι πηγαί· τὰ ἀρχεῖα τῆς
Ἑνετίας καὶ τὰ ἐπιτόπια τῶν χωρῶν ἐκείνων
ἀρχεῖα. Κατὰ δυστυχίαν, ἐκ τῶν χωρῶν τούτων,